

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний біотехнологічний університет

Факультет

ветеринарної медицини

(назва навчально-наукового інституту/факультету)

"Затверджую"

Завідувач кафедри

епізоотології та мікробіології

(назва кафедри)

(Северин Р.В.)

(підпис) (прізвище та ініціали)

"26" червня 2025 р.

Кафедра " Епізоотології та мікробіології "

(назва кафедри)

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК «ОРГАНІЗАЦІЯ ВЕТЕРИНАНОЇ СПРАВИ»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти

другий

(назва)

Галузь знань

21 Ветеринарна медицина

(шифр і назва)

Спеціальність

211 Ветеринарна медицина

(шифр і назва)

Освітня програма

«Ветеринарна медицина»

(назва)

Харків – 2025 р.

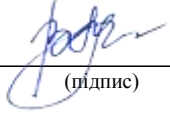
Укладачі: канд. вет. наук, доцент Северин Р.В., канд. вет. наук,
доцент Савенко М.М., асистент, Савенко О.М.
(вчене звання, посада, прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена на розширеному
засіданні кафедри «Епізоотології та мікробіології»
(назва кафедри)

Протокол від: " 26 " червня 2025 року № 13

Робочу програму погоджено
Гарант освітньої програми Ветеринарна медицина
(назва ОПП)

«27» червня 2025 року

()
(підпис)

Науменко С.В.
(прізвище та ініціали)

Подовжено термін дії до:

" " 20 р протокол від № від " " 20 р.
завідувач кафедри . ()
(назва кафедри) (підпис) (прізвище та ініціали)

" " 20 р протокол від № від " " 20 р.
завідувач кафедри . ()
(назва кафедри) (підпис) (прізвище та ініціали)

" " 20 р протокол від № від " " 20 р.
завідувач кафедри . ()
(назва кафедри) (підпис) (прізвище та ініціали)

1 Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Кількість кредитів <u>4</u>	Статус дисципліни:	
	обов'язкова/вибіркова	
Розділів - 4	Рік підготовки:	
	<u>2025</u> -й	<u>2026</u> -й
	Семестр	
Загальна кількість годин <u>120</u>	<u>Осінній</u>	<u>Весняний</u>
	Лекції	
	<u>14</u> год.	__ год.
	Практичні, (семінарські)	
	<u>30</u> год.	__ год.
	Лабораторні	
	__ год.	
	Самостійна робота	
	<u>76</u> год.	__ год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – <u>44</u> ; самостійної роботи здобувача – <u>76</u>	Вид контролю:	
	<u>Залік диференційований</u>	

2 Мета і завдання дисципліни

Метою дисципліни «Організація та економіка ветеринарної справи» є - знайомство студентів факультету ветеринарної медицини з організацією ветеринарної справи, роботою установ та спеціалістів ветеринарної медицини у відповідності з завданнями розвитку тваринництва у державі, з ветеринарним законодавством та принципами планування ветеринарної справи. Засвоєння основ ветеринарного підприємництва.

Завдання вивчення дисципліни полягають у опануванні майбутніми лікарями ветеринарної медицини організації ветеринарних заходів в господарствах, в промисловості, на транспорті, державному кордоні та складанню і веденню основної ветеринарної документації. Засвоєння методів обстеження неблагополучних господарств, а також у вмінні організувати та здійснювати профілактичні і оздоровчі заходи у господарствах і дотримуватися правил особистої профілактики.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні та практичні основи організації, планування, фінансування та управління ветеринарною справою, принципи і форми організації та керівництва ветеринарною справою в сучасних умовах, об'єкти ветеринарно-санітарного контролю, ветеринарні підприємства, ветеринарне діловодство, ветеринарне підприємництво.

Базовими дисциплінами для успішного засвоєння програмного матеріалу дисципліни є (із структурно-логічної схеми освітньої програми для обов'язкових дисциплін) «Епізоотологія та інфекційні хвороби», «Паразитологія», «Ветсанекспертиза», «Зоогігієна», «Репродуктологія», «Незаразні хвороби тварин», «Хірургія», «Технологія тваринництва».

Дана навчальна дисципліна забезпечує формування таких програмних результатів навчання: (з освітньої програми для обов'язкових дисциплін)

ПРН1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.

ПРН2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.

ПРН6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.

ПРН8. Здійснювати моніторинг причин поширення хвороб різної етіології та біологічного забруднення довкілля відходами тваринництва, а також матеріалами та засобами ветеринарного призначення.

ПРН10. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.

ПРН11. Узагальнювати та аналізувати інформацію щодо ефективності роботи ветеринарних фахівців різного підпорядкування.

ПРН13. Розуміти логічну послідовність дій та вміти оформляти відповідну документацію під час проведення судово-ветеринарної експертизи.

ПРН15. Знати правила зберігання різних фармацевтичних засобів та біопрепаратів, шляхів їх ентерального чи парентерального застосування, розуміти механізм їх дії, взаємодії та комплексної дії на організм тварин.

ПРН16. Знати принципи та методи маркетингу і менеджменту ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині.

ПРН18. Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності.

ПРН19. Здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.

3 Програма навчальної дисципліни

Розділ 1 Структура і задачі ветслужби України. Облік виконання та звітність ветеринарних заходів.

Короткий зміст розділу: Організаційна структура ветеринарної служби України. Основні задачі ветеринарної справи. Роль та значення державної ветеринарії Законодавче забезпечення ветеринарної діяльності. Закон України про ветеринарну медицину. Облік та звітність.

Тема 1 Завдання ветеринарної медицини. Організаційна структура ветеринарної служби

Рекомендована література (посилання)

1. Організація та економіка ветеринарної справи : навч. посібник / В.В. Недосеков, Е. Хаунхорст, В.А. Ситнік. В.М. Шевчук, М.О. Жуковський; ред О.В. Каргіна.- Київ : НУБІП Україна, 2019 .- 408 с.
2. Смолянінов В.К. Савенко М.М. Структура ветеринарної служби України.- Проблеми зооінженерії та вет. медицини : зб. наук, праць Харківської держ. зоовет. академії. Вип. 32. Ч 2., - Х.: РВВ ХДЗВА., 2016.

Тема 2 Документи ветеринарного обліку та ветеринарної звітності.

Рекомендована література (посилання)

1. Організація та економіка ветеринарної справи : навч. посібник / В.В. Недосеков, Е. Хаунхорст, В.А. Ситнік. В.М. Шевчук, М.О. Жуковський; ред О.В. Каргіна.- Київ : НУБІП Україна, 2019 .- 408 с.
2. Каришева А. Ф. Спеціальна епізоотологія : підручник. Київ : Вища освіта, 2002. 703 с.

Розділ 2 Планування та ефективність ветеринарних заходів.

Короткий зміст розділу: Планування загальних і спеціальних ветеринарних заходів; організація та економічна ефективність профілактичної і

лікувальної ветеринарної роботи; організація ветеринарної справи на комплексах та птахофабриках.

Тема 3 Планування ветеринарних заходів. Планування протиєпізоотичних заходів.

Рекомендована література (посилання)

1. Організація та економіка ветеринарної справи : навч. посібник / В.В. Недосеков, Е. Хаунхорст, В.А. Ситнік, В.М. Шевчук, М.О. Жуковський; ред О.В. Каргіна.- Київ : НУБІП Україна, 2019 .- 408 с.
2. Каришева А. Ф. Спеціальна епізоотологія : підручник. Київ : Вища освіта, 2002. 703 с.
3. Кассіч В.Ю., Касяненко О.І. Протиєпізоотичні заходи в тваринництві: підручник.- Одеса: Олді+, 2025.- 336 с.
4. Захаренко М.О., Поляковський В.М., Шевченко Л.В. та ін. Системи утримання тварин: навчальний посібник.- К.: «Центр учбової літератури», 2025.- 424 с.
5. Головка В.О., Смолянінов В.К., Северин Р.В., Савенко М.М., Глущенко Ю.С. Планування та організація ветеринарних заходів з профілактики і лікування хвороб домашніх тварин в зоні діяльності приватної клініки. - Проблеми зооінженерії та вет. медицини : зб. наук. праць Харківської держ. зоовет. академії. — Х.: РВВ ХДЗВА, 2013. —Вип. 26, ч. 2 : Вет. науки

Тема 4 Визначення показників ефективності ветеринарних заходів

Рекомендована література (посилання)

1. Організація та економіка ветеринарної справи : навч. посібник / В.В. Недосеков, Е. Хаунхорст, В.А. Ситнік, В.М. Шевчук, М.О. Жуковський; ред О.В. Каргіна.- Київ : НУБІП Україна, 2019 .- 408 с.
2. Захаренко М.О., Поляковський В.М., Шевченко Л.В. та ін. Системи утримання тварин: навчальний посібник.- К.: «Центр учбової літератури», 2025.- 424 с.

Розділ 3 Ветеринарно санітарний нагляд та організація ветеринарних заходів.

Короткий зміст розділу: організація ветеринарної справи в містах областях, районах, господарствах різної форми власності України; організація ветеринарно-санітарного контролю та нагляду в господарствах, на підприємствах м'ясопереробної та сировинної промисловості, на транспорті та державному кордоні України.

Тема 5 Організація ветеринарної служби в області, сільському районі і містах.

Рекомендована література (посилання)

1. Організація та економіка ветеринарної справи : навч. посібник / В.В. Недосеков, Е. Хаунхорст, В.А. Ситнік, В.М. Шевчук, М.О. Жуковський; ред О.В. Каргіна.- Київ : НУБІП Україна, 2019 .- 408 с.

Тема 6 Організація ветеринарно-санітарного нагляду і контролю

Рекомендована література (посилання)

1. Організація та економіка ветеринарної справи : навч. посібник / В.В. Недосеков, Е. Хаунхорст, В.А. Ситнік, В.М. Шевчук, М.О. Жуковський; ред О.В. Каргіна.- Київ : НУБІП Україна, 2019 .- 408 с.
2. Труш А.М., Труш М.А., Савенко М.М. Ветеринарно-санітарний контроль за органічною продукцією в Україні. - «Проблеми зооінженерії та вет. медицини»: Зб. наук. праць ХДЗВА Харків, 2012. – Вип. 25., Ч.2, - С. 255-257.

Тема 7 Організація ветеринарних заходів.

Рекомендована література (посилання)

1. Організація та економіка ветеринарної справи : навч. посібник / В.В. Недосеков, Е. Хаунхорст, В.А. Ситнік, В.М. Шевчук, М.О. Жуковський; ред О.В. Каргіна.- Київ : НУБІП Україна, 2019 .- 408 с.
2. Каришева А. Ф. Спеціальна епізоотологія : підручник. Київ : Вища освіта, 2002. 703 с.

Розділ 4 Ветеринарне підприємництво та забезпечення діяльності ветеринарної служби.

Короткий зміст розділу: Організація ветеринарного постачання. Матеріально-технічне забезпечення ветслужби. Фінансування ветеринарних заходів; основи ветеринарного підприємництва. Міжнародні ветеринарні організації і ветеринарна служба в зарубіжних країнах.

Тема 8 Матеріально-технічне забезпечення і фінансування ветеринарної служби

Рекомендована література (посилання)

1. Організація та економіка ветеринарної справи : навч. посібник / В.В. Недосеков, Е. Хаунхорст, В.А. Ситнік, В.М. Шевчук, М.О. Жуковський; ред О.В. Каргіна.- Київ : НУБІП Україна, 2019 .- 408 с.
2. Савенко М.М., Смолянінов В.К., Труш А.М., Штагер Г.Н., Стешенко І.І. Сучасне правове регулювання ветеринарного підприємництва. - «Проблеми зооінженерії та вет. медицини»: Зб. наук. праць ХДЗВА Харків, 2016. – Вип. 33., Ч.2, - С. 217-220.

Тема 9 Основи ветеринарного підприємництва

Рекомендована література (посилання)

1. Організація та економіка ветеринарної справи : навч. посібник / В.В. Недосеков, Е. Хаунхорст, В.А. Ситнік, В.М. Шевчук, М.О. Жуковський; ред О.В. Каргіна.- Київ : НУБІП Україна, 2019 .- 408 с.
2. Савенко М.М., Смолянінов В.К., Труш А.М., Штагер Г.Н., Стешенко І.І. Сучасне правове регулювання ветеринарного підприємництва. - «Проблеми зооінженерії та вет. медицини»: Зб. наук. праць ХДЗВА Харків, 2016. – Вип. 33., Ч.2, - С. 217-220.

4 Структура навчальної дисципліни

Назва розділів та тем	Кількість годин					
	денна форма					
	обсяг	аудиторних				самостійні
		усього	в тому числі			
			лекції	лабораторні	практичні	
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1 Структура і задачі ветслужби України. Облік виконання та звітність ветеринарних заходів						
Тема 1 Завдання ветеринарної медицини. Організаційна структура ветеринарної служби	6	4	2		2	2
Тема 2 Документи ветеринарного обліку та ветеринарної звітності.	22	8	2		6	14
Разом за розділом 1	28	12	4		8	16
Розділ 2 Планування та ефективність ветеринарних заходів						
Тема 3 Планування ветеринарних заходів. Планування протиепізоотичних заходів	18	8	2		6	10
Тема 4 Визначення показників ефективності ветеринарних заходів	12	6	2		4	6
Разом за розділом 2	30	24	4		8	20
Розділ 3 Ветеринарно-санітарний нагляд та організація ветеринарних заходів						
Тема 5 Організація ветеринарної служби в області, сільському районі і містах.	6	2	-		2	4
Тема 6 Організація ветеринарно-санітарного нагляду і контролю	12	6	2		4	6
Тема 7 Організація ветеринарних заходів	10	4	2		2	6
Разом за розділом 3	32	12	4		8	20
Розділ 4 Ветеринарне підприємництво та забезпечення діяльності ветеринарної служби						
Тема 8 Матеріально-технічне забезпечення і фінансування ветеринарної служби	14	4	2		2	10
Тема 9 Основи ветеринарного підприємництва	16	6	-		6	10
Разом за розділом 4	30	10	2		8	20
Всього годин	120	44	14		30	76

5 Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин
	Розділ 1 Структура і задачі ветслужби України. Облік виконання та звітність ветеринарних заходів	
1	Завдання ветеринарної медицини. Організаційна структура ветеринарної служби	2
2	Документи ветеринарного обліку і звітності	2
	Разом	4
	Розділ 2 Планування та ефективність ветеринарних заходів	
1	Планування ветеринарних заходів. Планування протиепізоотичних заходів	2
2	Визначення показників ефективності ветеринарних заходів	2
	Разом	4
	Розділ 3 Ветеринарно-санітарний нагляд та організація ветеринарних заходів	
1	Організація ветеринарних заходів	2
2	Організація ветеринарно-санітарного нагляду і контролю	2
	Разом	4
	Розділ 4 Ветеринарне підприємництво та забезпечення діяльності ветеринарної служби	
1	Матеріально-технічне забезпечення і фінансування ветеринарної служби	2
	Разом	2

6 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми заняття	Кількість годин
	Розділ 1 Структура і задачі ветслужби України. Облік виконання та звітність ветеринарних заходів	
1	Ветеринарне законодавство. Закон України «Про ветеринарну медицину».	2
2	Інформаційне забезпечення у сфері ветеринарної медицини. Комп'ютерні програми для ветеринарного бізнесу	2
3	Складання актів про виконання ветеринарних робіт	2
4	Складання документів обліку. Складання документів звітності.	2
	Разом	8
	Розділ 2 Планування та ефективність ветеринарних заходів	
1	Складання планів профілактики незаразних хвороб тварин	2

2	Складання планів протиепізоотичних заходів	2
3	Складання перспективних планів. Складання плану оздоровлення ферми від лейкозу.	2
4	Провести визначення збитків заподіяних хворобами с/г тварин та ефективності ветеринарних заходів	2
	Разом	8
	Розділ 3 Ветеринарно-санітарний нагляд та організація ветеринарних заходів	
1	Порядок встановлення карантину тварин Порядок зняття карантину тварин	2
2	Порядок видачі ветеринарних свідоцтва і довідок	2
3	Організація інспекторських перевірок ветеринарної служби району та господарства.	2
4	Алгоритм видачі ветеринарних документів для вивезення тварин за кордон	2
	Разом	8
	Розділ 4 Ветеринарне підприємництво та забезпечення діяльності ветеринарної служби	
1	Отримання ліцензії на проведення ветеринарного підприємництва	2
2	Розрахунок штатного розкладу ветеринарної служби тваринницького підприємства	2
3	Організація ветеринарної діяльності на принципах неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недобросовісності	2
	Разом	6

7 Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		д/ф
	Розділ 1 Структура і задачі ветслужби України. Облік виконання та звітність ветеринарних заходів	
1	Скласти акт про порушення вимог законодавчих актів з питань ветеринарної медицини.	2
2	Скласти акт епізоотичного обстеження господарства.	2
3	Скласти акт діагностичного дослідження на туберкульоз.	2
4	Скласти акт про, щеплення проти сибірки.	2
5	Скласти акт про дезінфекцію	2
6	Скласти акт про при вибуття тварин (загибель, вимушений забій, вибракування)	4
7	Скласти акт про диспансеризацію	2
	Разом	16

	Розділ 2 Планування та ефективність ветеринарних заходів	
1	Скласти план карантинних заходів у господарстві, неблагополучного щодо сибірки овець	4
2	Скласти план оздоровчих заходів у господарстві, неблагополучного щодо лейкозу ВРХ	4
3	Скласти план оздоровчих заходів у господарстві, неблагополучного щодо туберкульозу ВРХ	4
4	Скласти план профілактики сказу диких м'ясоїдних для лісового господарства	2
5	Скласти технологічну карту протиепізоотичних заходів для птахоферми	2
6	Скласти план оздоровчих заходів у господарстві, неблагополучного щодо лейкозу ВРХ	2
7	Скласти презентацію на тему «Організація ветеринарної дезінфекції у тваринницьких комплексах»	2
	Разом	20
	Розділ 3 Ветеринарно-санітарний нагляд та організація ветеринарних заходів	
1	Скласти план карантинних заходів у господарстві, неблагополучного щодо сибірки великої рогатої худоби	2
2	Скласти протокол про адміністративне правопорушення ветеринарного законодавства.	2
3	Скласти довідку про проведення ветеринарно-санітарного контролю та нагляду на продовольчих ринках, ярмарках і виставках	4
4	Оформити ветеринарне свідоцтво за формою №1 для перевезення телят для реалізації на ринку	2
5	Оформити ветеринарну довідку на перевезення свиней на м'ясокомбінат	2
6	Скласти проект рішення адміністрації про встановлення карантину тварин по африканській чумі свиней	4
7	Скласти проект рішення адміністрації про зняття карантину тварин по африканській чумі свиней	2
8	Скласти проект рішення адміністрації про встановлення та зняття карантину тварин по грипу птиці	2
	Разом	20
	Розділ 4 Ветеринарне підприємництво та забезпечення діяльності ветеринарної служби	
1	Оформити заяву та пакет документів для отримання ліцензії на ветеринарну практику	4
2	Зареєструватись як фізична особа підприємець у Дії	4
3	Розрахувати штатний розклад ветеринарної служби тваринницького підприємства	2

4	Скласти заявку для придбання ветеринарних препаратів для господарства	2
5	Скласти акт про списання медикаментів та інших матеріальних цінностей	2
6	Скласти акт про приймання-здачу ветеринарної установи	2
7	Оформити ветеринарну картку на корову	2
8	Розрахувати потребу коштів для проведення профілактичних протиепізоотичних заходів у господарстві	2
	Разом	20

8 Методи навчання

(Відповідно до структури навчальної дисципліни)

1. Лекційні заняття: лекція, розповідь, пояснення, ілюстрація, бесіда.
2. Практичні заняття: бесіда, пояснення, демонстрація, ілюстрація, практична робота, робота з книгою.
3. Самостійні заняття: робота з книгою, письмове виконання завдань.

**Зміст розділу носить рекомендаційний характер і коригується відповідно до змісту навчальної дисципліни.*

9 Методи контролю

- ❖ усне опитування;
- ❖ тестовий контроль;
- ❖ залік;

Під час поточного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

Підсумковий семестровий контроль (залік) визначається за сумою фактично набраних рейтингових балів з поточного контролю та індивідуального навчально-дослідного завдання.

Поточний контроль проводиться протягом семестру шляхом опитуванням (усного або тестового), а також перевірки якості опанування тем самостійної роботи.

Під час вибору критеріїв оцінки засвоєння здобувачем програми дисципліни враховано виконання програми і засвоєння матеріалу в частині лекційних і лабораторних занять, а також виконання передбаченої програмою самостійної роботи.

Усі види контролю (усне опитування, письмове опитування, тестове опитування) тісно пов'язані та організовуються так, щоб стимулювати ефективну самостійну роботу здобувачів і забезпечити об'єктивне оцінювання рівня їх знань.

Після закінчення вивчення дисципліни (частини дисципліни) підсумковий контроль проводиться у формі іспиту (заліку) і здобувач може набрати протягом семестру в точках контролю від 60 до 100 балів включно.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі (залік)

У процесі вивчення курсу успішність здобувачів визначається шляхом проведення поточного та підсумкового контролів (залікового та складання екзамену).

Поточне тестування, відповіді на заняттях та контроль самостійної роботи				Всього балів
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Розділ 4	
T__1-2	T__3-4	T__5-7	T__8-9	60-100
0-100	0-100	0-100	0-100	

T__, T__... T__ – теми розділів.

Оцінка, яку отримує здобувач вищої освіти за проведення проміжного (поточного) контролю (**ПотК**) складається з балів, які здобувач отримує під час тестування (**Т**), які складають 30 %; балів, які здобувач отримує під час активності на заняттях (**З**), які складають 40 % і балів за засвоєння блоку самостійної роботи (**С**), які складають 30 %.

$$\text{ПотК} = T \times 0,3 + Z \times 0,4 + C \times 0,3$$

У кожному розділі освітньої компоненти проводиться поточний контроль (**поточний контроль – ПК**).

Для здобувачів у осінньому (весняному) семестрі, коли підсумковий контроль знань завершується недиференційованим заліком (**НЗ**), підсумкова сума балів (**Бали НЗ**) є середньої арифметичною балів чотирьох поточних контролів осіннього (весняного) семестру:

$$\text{Бали НЗ} = (\text{ПК1} + \text{ПК2} + \text{ПК3} + \text{ПК4}) / 4$$

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість здобувачу за національною шкалою виставляється оцінка «зараховано/не зараховано».

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі (екзамен)

Поточне тестування та самостійна робота				Всього балів	
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Розділ 4	За підсумками розділів (Р)	Екзамен (Е)
T__1-2	T__3-4	T__5-7	T__8-9	((T1+T2+... T9)/9) x 60 %	Е x 40 %
0-100	0-100	0-100	0-100		
Загальна рейтингова оцінка (ЗРО = Р+Е)				60-100	

T1, T2... – теми розділів,

n – кількість тем.

Підсумковий контроль навчальної успішності здобувачів здійснюється у формі екзамену за результатами комп'ютерного тестування. Оцінка з екзамену з освітнього компоненту (дисципліни) визначається за 100-бальною шкалою.

Оцінка з екзамену (**ОЕ**) становить 40 % від загальної підсумкової оцінки (**ПО**).

$$OE = BET \times 0,4$$

де: **OE** – оцінка з екзамену; **BET** – бали за екзаменаційне тестування, які становлять 40 % балів від набраних за екзаменаційного тестування балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється, як середнє арифметичне значення (**CAЗ**) всіх отриманих студентом оцінок з поточного контролю (**ПК**) засвоєння матеріалу розділів з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$CAЗ = (ПК_{розд.1} + ПК_{розд.2} + ПК_{розд.3} + ПК_{розд.4}) / 4$$

$$БПК = CAЗ \times 0,6$$

де: **БПК** – бали з поточного контролю, які складають 60 % балів від загальної підсумкової оцінки; **CAЗ** – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок з поточного контролю.

Здобувач може набрати протягом 2-х семестрів в точках контролю засвоєння розділів до 60 балів включно.

Таким чином, підсумкова оцінка (**ПО**) розраховується за формулою:

$$ПО = OE + БПК$$

Результати тестувань відображаються у системі Moodle ДБТУ. Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

12. Шкала: національна та ECTS і критерії оцінювання до визначення рівня знань і навичок

Контроль знань і умінь студентів з дисципліни здійснюють згідно з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS.

Основні положення:

Загальна кількість поточних контрольних заходів, що мусить скласти студент з дисципліни, визначається з урахуванням кількості кредитів з дисципліни.

За результатами поточного контрольного заходу рівень засвоєння студентом навчального матеріалу оцінюється за національною шкалою та шкалою ECTS.

Кількість балів, отримана студентом при оцінюванні підсумкового контролю, співвідноситься з оцінками за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до таблиці 1.

1. Шкала оцінювання

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок	A
82 – 89	добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B
74 – 81		Добре – загалом правильна відповідь,	C

		робота з певною кількістю грубих помилок	
64 – 73	задовільно	Задовільно – непогано, але із великою кількістю недоліків	D
60 – 63		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії	E
35– 59	незадовільно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Складання поточних контролів є обов'язковим. Розділ вважається зарахованим, якщо студент набрав мінімально необхідну кількість балів та більше.

Результати рейтингу з розділу доводяться до відома студентів не пізніше третього робочого дня після проведення контрольного заходу і, у разі відсутності претензій з боку студентів, вважаються остаточними.

Якщо студент не погоджується з рішенням про присвоєння йому балів рейтингу за розділ, то він повинен відразу після їх оголошення звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри та у визначений термін скласти усну атестацію з розділу перед комісією. Склад апеляційної комісії у кожному конкретному випадку визначається завідувачем кафедри. Рішення комісії є остаточним.

Студент, який не з'явився на поточний контроль має право складати пропущений поточний контроль під час залікового тижня.

Підсумковий рейтинг поточної успішності з дисципліни вираховується усередненням рейтингів з усіх розділів. Семестрова оцінка виставляється студенту з врахуванням результатів підсумкового та поточного контролів. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати при вивченні дисципліни, дорівнює 100.

Іспит передбачає наявність підсумкового тестування. При наявності дозволу на автоматичне зарахування іспиту, студент, який своєчасно складав усі поточні контрольні заходи та за їх результатами атестований з оцінкою «відмінно», може отримати залік автоматично. Семестровою оцінкою у цьому випадку є усереднена оцінка за розділи.

Викладач зобов'язаний здати заповнену заліково-екзаменаційну відомість до навчального відділу протягом наступного граничного терміну: для екзамену - не пізніше, ніж на наступний робочий день після його завершення.

Засвоєння блоку самостійної роботи оцінюються за шкалою відповідно до наступної регламентації (табл. 2)

Таблиця 2.

Шкала оцінювання самостійної роботи

Критерії оцінювання (100-бальна система, усне опитування).

№	Критерій	Максимальна кількість балів	Опис
1	Повнота	30 балів	Відповідь охоплює всі основні

	відповіді		аспекти питання, розкриває його зміст відповідно до навчальної програми.
2	Правильність і точність викладу	20 балів	Відповідь не містить фактичних, логічних або термінологічних помилок.
3	Послідовність і логічність	10 балів	Відповідь логічно структурована, без непослідовних або хаотичних фрагментів.
4	Мова і стиль викладу	10 балів	Висловлення грамотне, чітке, з використанням фахової термінології.
5	Самостійність мислення	10 балів	Студент демонструє вміння робити власні висновки, аналіз, порівняння, наведення прикладів.
6	Додаткові знання (поза основною програмою)	10 балів	Відповідь містить посилання на сучасні джерела, міжпредметні зв'язки, новітні дані.
7	Уміння відповідати на додаткові запитання	10 балів	Студент упевнено реагує на уточнювальні чи поглиблюючі запитання викладача, наводить додаткові аргументи або приклади.

Перерахунок оцінок за 100-бальною шкалою до національної шкали та шкали ECTS здійснюють згідно таблиці:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Активність на заняттях оцінюються за шкалою з максимальною кількістю 100 балів відповідно до наступної регламентації (табл. 3)

Таблиця 3.

Шкала оцінювання активності на заняттях

Шкала ECTS	Національна шкала	Бали	Розшифрування балів
------------	-------------------	------	---------------------

A	відмінно	90-100	студент активно працює протягом занять, надає повні відповіді на запитання викладача і показує при цьому глибоке оволодіння матеріалом, здатний висловити власну думку при обговоренні ситуаційних завдань, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, аналізувати явища й факти, робити самостійні узагальнення й висновки, правильно виконує навчальні завдання, наявність конспекту теоретичного матеріалу у повному обсязі, регулярне відвідування системи Moodle
B	добре	82-89	студент активно працює протягом занять, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на літературні джерела, висвітлення питань завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, наявність конспекту теоретичного матеріалу у повному обсязі, регулярне відвідування системи Moodle
C	добре	74-81	студент активно працює протягом занять, питання висвітлені повно, викладення матеріалу логічне, обґрунтоване фактами, з посиланнями на літературні джерела, висвітлення питань завершене висновками, студент виявив уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. Але у відповідях допущені неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, наявність неповного конспекту теоретичного матеріалу, часткове відвідування системи Moodle
D	задовільно	64-73	студент у цілому оволодів суттю питань з тематики, виявляє знання лекційного матеріалу та навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки й розв'язувати ситуаційні задачі. Але на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу, неповне конспектування теоретичного матеріалу,

			часткове відвідування системи Moodle
E	задовільно	60-63	у студента відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення, виявлене невміння розв'язувати ситуаційні завдання, неповне конспектування теоретичного матеріалу, часткове відвідування системи Moodle
FX, F	незадовільно	0-59	відсутність бажання приймати участь в обговоренні питань, відсутність конспекту, нерегулярне відвідування системи Moodle

Приклад: студент написав тестові завдання поточного контролю на 85 балів. Помножуємо на 0,3. Результат за тести становить 25,5 балів. За самостійну роботу студент отримав 88 балів. Помножуємо на 0,3. Результат за неї становить 26,4 бали. За активність на заняттях – студент отримав 74 бали. Помножуємо на 0,4. Отримуємо 29,6. Усього за поточний контроль кількість балів становить 81,5 бали. Усереднюємо у бік більшої кількості й отримуємо 82 бали, що дорівнює добре В.

Щодо підсумкової атестації студента до уваги приймається результат, отриманий за поточну роботу студента (середнє значення за 4 розділа, що помножується на 0,6) та підсумкову тестову роботу (помножується на 0,4).

Приклад: I розділ – 83 бали, II розділ – 95 балів, III розділ – 73 бали, IV розділ – 88 балів. Сума балів за розділи складає $339 / 4 = 84,75$ (85) балів – це отримуємо середнє значення. Далі $85 \times 0,6 = 51$ бал. Підсумковий іспит студент написав на 91 бал. $91 \times 0,4 = 36,4$ бали. Отже, загальна кількість балів за дисципліну складає $51,0 + 36,4 = 87,4$. Усереднюємо у бік меншої кількості й отримуємо 87 балів, що дорівнює оцінці добре або В.

13 .Методичне забезпечення

1. Северин Р. В., Савенко М. М., Гонтарь А. М., Штагер Г.М., Савенко О. М. Вивчення основ ветеринарного права. Методична розробка для студентів факультету ветеринарної медицини. Харків. – Державний біотехнологічний університет.-2022.-12 С.

2. Северин Р. В., Савенко М. М., Гонтарь А. М., Штагер Г.М., Савенко О. М. Визначення нормативної чисельності працівників ветеринарного профілю підприємств сільського господарства.- Методична розробка для студентів факультету ветеринарної медицини. Харків. – Державний біотехнологічний університет.-2022.-10 С.

3. Северин Р. В., Савенко М. М., Гонтарь А. М., Штагер Г.М., Савенко О. М. Порядок ведення документів ветеринарного обліку.- Методична розробка для студентів факультету ветеринарної медицини. Харків. – Державний біотехнологічний університет.-2022.-16 С.

4. Северин Р. В., Савенко М. М., Гонтарь А. М., Штагер Г.М., Савенко О. М. Порядок складання документів ветеринарної звітності.- Методична розробка для студентів факультету ветеринарної медицини. Харків. – Державний біотехнологічний університет.-2022.-20 С.

5. Северин Р. В., Савенко М. М., Гонтарь А. М., Штагер Г.М., Савенко О. М. ПЛАНУВАННЯ ВЕТЕРИНАРНИХ ЗАХОДІВ У ТВАРИННИЦЬКИХ КОМПЛЕКСАХ: Методична розробка для студентів 4-6 курсів факультету ветеринарної медицини: Державний біотехнологічний університет. Кафедра епізоотології та мікробіології. – Х.: РВВ, 2023. – 6 с.

6. Северин Р. В., Савенко М. М., Гонтарь А. М., Штагер Г.М., Савенко О. М. СКЛАДАННЯ ПЛАНУ ВЕТЕРИНАРНО-ПРОФІЛАКТИЧНИХ І ПРОТИЕПІЗОТИЧНИХ ЗАХОДІВ: Методична розробка для студентів 4-6 курсів факультету ветеринарної медицини. Державний біотехнологічний університет. Кафедра епізоотології та мікробіології. – Х.: РВВ, 2023. – 13 с.

7. Северин Р. В., Савенко М. М., Гонтарь А. М., Штагер Г.М., Савенко О. М. Складання актів у ветеринарній медицині: Методична розробка для студентів факультету ветеринарної медицини. Державний біотехнологічний університет. Кафедра епізоотології та мікробіології. – Х.: РВВ, 2023. – 22 с.

8. Северин Р. В., Савенко М. М., Гонтарь А. М., Штагер Г.М., Савенко О. М. СКЛАДАННЯ ПЕРСПЕКТИВНИХ ПЛАНІВ ОЗДОРОВЛЕННЯ ГОСПОДАРСТВ: Методична розробка для студентів факультету ветеринарної медицини. Державний біотехнологічний університет. Кафедра епізоотології та мікробіології. – Х.: РВВ, 2023. – 10 с.

9. Северин Р. В., Савенко М. М., Гонтарь А. М., Штагер Г.М., Савенко О. М. СКЛАДАННЯ ПЛАНУ ЗАХОДІВ ПО ПРОФІЛАКТИЦІ НЕЗАРАЗНИХ ХВОРОБ: Методична розробка для студентів факультету ветеринарної медицини. Державний біотехнологічний університет. Кафедра епізоотології та мікробіології. – Х.: РВВ, 2023. – 9- с.

14 Рекомендована література

Основна література:

1. Закон України “Про ветеринарну медицину”, Редакція від 15 листопада 2011р.
2. Законодавство України про ветеринарну медицину. За ред. П.П. Достоевського та В.І. Хоменка. – К.: Урожай, 1999.
3. Захаренко М.О., Поляковський В.М., Шевченко Л.В. та ін. Системи утримання тварин: навчальний посібник.- К.: «Центр учбової літератури», 2025.- 424 с.
4. Бегас В.Л. Організація та економіка ветеринарної справи: пратикум [для студентів факультету ветеринарної медицини] / В.Л. Бегас. – Житомир: Полісся. – 2017. – 128 с.
5. Недосєков В.В., Хаунхорст Е., Ситнік В.А., Шевчук В.М., Жуковський М.О. Організація та економіка ветеринарної справи: навчальний посібник. – Київ : НУБіП Україн, 2019. – 408 с.
6. Нормативні документи Кабінету Міністрів України та Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів.
7. Кассіч В.Ю., Касяненко О.І. Протиепізоотичні заходи в тваринництві: підручник.- Одеса: Олді+, 2025.- 336 с.

8. Корнієнко Л.М., Корнієнко Л.Є., Домбровський О.Б. Планування ветеринарних заходів: Метод. рекомендації для самостійної роботи студентів фак. вет. медицини, практичних лікарів ветеринарної медицини та слухачів ІПНКСВМ Білоцерк. держ. аграрн. ун-т. – Біла Церква, 2008. – 169 с/
9. Загальна епізоотологія : підручник / Б. М. Ярчук та ін. ; за ред. Б. М. Ярчука, Л.Є. Корнієнка. Біла Церква, 2002. 656 с.
10. Каришева А. Ф. Спеціальна епізоотологія : підручник. Київ : Вища освіта, 2002. 703 с.

15 Електронні інформаційні ресурси

(Посилання)

Для підготовки до занять з метою більш повного засвоєння дисципліни студенти можуть користуватися електронними сайтами:

www.consumer.gov.ua - сайт Держпродспоживслужби України;

<http://www.who.int/en/> - сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ);

<https://www.woah.org> - сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин (Міжнародне епізоотичне бюро – МЕБ)

16 Зміни і доповнення

(до методичного забезпечення та рекомендованої літератури)

Що вилучається з робочої програми	Що вводиться в робочу програму	Дата розгляду кафедрою